

Učitel matematiky

Martina Bečvářová

34. mezinárodní konference historie matematiky

Učitel matematiky, Vol. 22 (2014), No. 1, 60–62

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/149456>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2014

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

34. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

HISTORIE MATEMATIKY

Ve dnech 23. až 27. srpna 2013 se v Poděbradech konala *34. mezinárodní konference Historie matematiky*, které se zúčastnilo přes pět desítek osob (vysokoškolští pedagogové z Čech, Slovenska, Polska a Tunisu, středoškolští učitelé a doktorandi). Hlavními organizátory byli J. Bečvář, M. Bečvářová, M. Hykšová a M. Melcer. Všechny přednášky proběhly v aule Ústavu jazykové a odborné přípravy UK v Praze (studijní středisko Poděbrady), který sídlí v historických prostorách poděbradského zámku.

Program konference byl pestrý; tvořila jej dvojice zvaných přednášek, více než dvě desítky konferenčních příspěvků a sdělení, společenský večer v zámecké restauraci, prohlídka Poděbrad a skupinový výstup na zámeckou věž.

První přednášku nazvanou *Z histórie kombinatorickej geometrie* proslovil doc. RNDr. Vojtech Bálint, CSc. (Katedra kvantitativních metod a hospodárskej informatiky Fakulta PEDAS, Žilinská univerzita, Slovensko). Poutavě a zajímavě v ní vyložil historii několika problémů kombinatorické geometrie od jejich počátků až do současnosti a ukázal i některé otevřené otázky a aplikace.

Druhou přednášku nazvanou *Josef Korous (1906–1981) a jeho prínos pre rozvoj teórie ortogonálnych polynómov* přednesla doc. RNDr. Mariana Marčoková, CSc. (Katedra matematiky, Fakulta humanitných vied, Žilinská univerzita, Slovensko), která připomněla Korousovy životní osudy a dílc. Hlavní část přednášky věnovala jeho přínosu k rozvoji teorie ortogonálních polynomů.

Na konferenci zazněly následující kratší příspěvky:

Balková L.: *Zapomenuté algoritmy aritmetických operací*

Bálintová A.: *Al Kashi, nasledovník Pytagora*

Bečvářová M.: *J. S. Vaněček a L. Cremona (nově objevená korespondence)*

Boček L., Kuřina F.: *Eduard Čech a vyučování matematice*

Čižmár J.: *Základy geometrie v 20. století*

Domoradzki S.: *Doktoraty matematyczne Polaków we Francji przed 1939 r.*

- Kalousová A.: *Cykloida v Buffonově řešení úlohy o jehle*
 Karpińska K.: *Nauczanie matematyki w szkołach średnich Torunia w XIX w.*
 Křížová K.: *Pantograf*
 Kvasz L.: *Thales, Pytagoras a Euklides a vznik matematiky ako deduktívnej disciplíny*
 Línek V.: *Geometrie v díle R. A. Fishera*
 Marek J.: *Měření délky poledníku a Boškovičova metoda pro aproximaci dat přímkou*
 Novák S.: *Jakob Steiner a objev inverze*
 Otavová M.: *Pojetí aritmetiky a algebry u Jana Caramuela z Lobkovic*
 Riečan B.: *Tibor Neubrunn – život a dielo*
 Sýkorová I.: *Kuttaka*
 Šatný P.: *Historie Cauchyovy funkcionální rovnice*
 Šolcová A.: *Několik cest k minimalizaci forem*
 Štěpánová M.: *Charakteristiky matic a grafů*
 Veselý J.: *Ještě o digitální matematické knihovně*
 Vojkůvková I.: *Nic nového pod sluncem (aneb poučení ze starých knih)*
 Wójcik W.: *Powstanie i rozwój logiki matematycznej w Polsce na początku XX wieku*
 Zahradník J.: *Problémy z geometrie ve sbírce Ioannise Holfelda Exercitationes geometricae*

Z výše uvedených názvů je patrná rozmanitost konference, neboť přednášející se věnovali historii matematiky, vyučování matematice, vývoji a rozšiřování matematických myšlenek a metod a v neposlední řadě i životu a dílu různých osobností.

Za velmi úspěšný průběh 34. mezinárodní konference *Historie matematiky* je nutné poděkovat organizátorům, zaměstnancům Ústavu jazykové a odborné přípravy UK v Praze, studijní středisko Poděbrady, zejména M. Melcerovi a pracovníkům studentských kolejí v Poděbradech, bez jejichž nadšení, pochopení, pomoci a práce by se akce nemohla uskutečnit.

35. mezinárodní konference *Historie matematiky* se bude konat ve Velkém Meziříčí ve dnech 22. až 26. srpna 2014. Informaci podá

M. Bečvářová (Ústav aplikované matematiky, FD ČVUT v Praze, Na Florenci 25, Praha 1, 11000, e-mail: becvamar@fd.cvut.cz).

Podrobné informace o minulých konferencích, fotografie z těchto akcí a přihlášky na akci budoucí lze najít na webové stránce

<http://www.fd.cvut.cz/personal/becvamar/konference>

Martina Bečvářová

XI. SEMINÁŘ Z HISTORIE MATEMATIKY PRO VYUČUJÍCÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Ve dnech 19. až 22. srpna 2013 se v Poděbradech konal již *XI. seminář z historie matematiky pro vyučující na středních školách*. Věnován byl životu a dílu Archiméda ze Syrakús, největšího vědce starověku, jehož dílo zasáhlo do matematiky, fyziky, techniky, architektury i fortifikace a je dodnes mimořádně podnětné. Toto téma je v současné době velmi aktuální, neboť koncem roku 2011 byly publikovány výsledky více než desetiletého mezinárodního projektu zaměřeného na konzervaci a nové čtení znovu nalezeného kodexu, který obsahuje některé Archimédovy spisy považované dříve za ztracené. Četné Archimédovy výsledky mohou být použity při výuce matematiky či fyziky, zejména ve volitelných seminářích. Studenti je mohou „objevovat“, studovat a rozvíjet s využitím výpočetní techniky a internetu. Přednášející se proto snažili přiblížit zajímavé historicko-kulturní souvislosti, Archimédovy životní osudy a osudy jeho díla, přístupnou formou vysvětlili některé základní myšlenky jeho díla a ukázali jejich vliv na rozvoj matematiky, fyziky a techniky.